

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 333/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ľ. H., D., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2 Cb 5/2010 zo 7. decembra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ľ. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2012 doručená sťažnosť Ing. Ľ. H., D. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný

súd“) sp. zn. 2 Cb 5/2010 zo 7. decembra 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že návrhom doručeným okresnému súdu 15. februára 2010 sa obchodná spoločnosť H. a. s. (ďalej len „navrhovateľ“), domáhala zaplata peňažnej sumy 3 801,95 € s príslušenstvom voči sťažovateľovi ako odporcovi v 2. rade.

Skutkový stav a právne posúdenie veci, ktoré boli dôvodom na podanie sťažnosti ústavnému súdu, sú v sťažnosti popísané od podania žaloby okresnému súdu až po konečné rozhodnutie krajského súdu. Sťažovateľ zároveň uvádza aj chronológiu úkonov uskutočnených v konaní pred okresným súdom a krajským súdom s vymedzením ich obsahu.

Z podkladov predložených sťažovateľom vyplýva, že okresný súd v danej veci vydal 10. marca 2010 platobný rozkaz, ktorý bol následne na základe podaného odporu zo strany sťažovateľa (odporcu v 2. rade) zrušený a okresný súd v danej veci nariadil pojednávanie.

Sťažovateľ podstatu argumentácie v konaní pred okresným súdom zhrnul takto: „... okolnosť doplnenia údajov konkretizujúcich ručiteľa, ako aj základných údajov o ručiteľovi treťou osobou je jednoznačným preukázaním skutočnosti, že ručiteľský vzťah bol vytvorený dodatočne, neoprávnenou osobou z ručiteľského vzťahu, len z dôvodu zabezpečenia vymožiteľnosti pohľadávky žalobcu, a to aj napriek nedostatku prejavu vôle a konania sťažovateľa.“

Sťažovateľ ďalej uviedol, že v konaní pred okresným súdom argumentoval aj tým, že „... neexistuje písomné vyhlásenie, ktorým ručiteľ na seba berie voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník“. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že absentuje presná špecifikácia záväzku, za ktorý by mal ručiť.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 2 Cb 5/2010 zo 7. decembra 2010 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) následne vyhovel návrhu navrhovateľa a takto rozhodol:

„I/ Odporcovia v I/ a II/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 3.801,95 EUR s 0,05 % - ným úrokom z omeškania denne zo sumy 3.801,95 EUR od 01. 08. 2009 do zaplattenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého odporcu.

II/ Odporcovia v I/ a II/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 480,92 EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého odporcu.“

Okresný súd ku skutkovému stavu v časti relevantnej pre účely tohto konania uviedol: *«Odporca v II/ rade potvrdil, že podpísal objednávku na dodávku betónovej zmesi od navrhovateľa a to na základe telefonického dohovoru a na základe generálneho plnomocenstva, ktoré mal ako stavbyvedúci vystavené konateľom odporcu v I/ rade. Nenamietal ani, že vlastnoručne napísal do oboch kolóniek za kupujúceho, aj za ručiteľa paličkovým písmom „Ing. H.“ a nečitateľne sa podpísal (pravosť nečitateľného podpisu pred súdom potvrdil).»*

Okresný súd z uvedeného vyvodil toto: *„K tejto skutočnosti súd uzatvára, že podpisy ako kupujúceho, tak ručiteľa na objednávke sú podpismi odporcu v II/ rade, ktorý ich pravosť potvrdil.“*

Okresný súd k ďalším námietkam sťažovateľa uviedol, že sťažovateľ *„... sa aj oboznámil so všeobecnými podmienkami navrhovateľa, ktoré boli súčasťou objednávky, a kde v bode 9.1 je uvedené, že zmluvný vzťah sa spravuje ObZ, v bode 9.7 je uvedené, že za účelom zabezpečenia splnenia všetkých povinností kupujúceho vyplývajúcich zo zmluvy a VDPP sa zmluvné strany dohodli, že kupujúci zabezpečí ručenie tretej osoby, ktorá podpisom na zmluve ako ručiteľ vyhlasuje, že uspokojí všetky pohľadávky predávajúceho*

voči kupujúcemu vyplývajúce z tejto zmluvy a VDPP, ak ich neuspokojí kupujúci. Preto aj zabezpečenie záväzku ručením sa spravuje ustanoveniami ObZ.“.

Okresný súd následne vec právne posúdil v súlade s § 303 a nasl. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov tak, že sťažovateľ (odporca v 2. rade) „*ručiteľský záväzok prevzal, išlo o platný záväzok a taktiež nebol spochybnený právne relevantným spôsobom obsah ani rozsah záväzku, na jeho splnenie bol veriteľom vyzvaný po tom, ako na výzvu veriteľa dlžník záväzok nesplnil“.*

Sťažovateľ v zákonnej lehote proti napadnutému rozsudku okresného súdu (vo veci samej) podal odvolanie, v ktorom namietal správnosť rozhodnutia okresného súdu. Podstata argumentácie uvedená v odvolaní proti rozsudku okresného súdu bola takáto:

«Nie je možné sa stotožniť s názorom konajúceho súdu, že môj klient Ing. L. H. ako odporca v II/ rade (ďalej len „odporca v II/ rade“) podpísal s navrhovateľom objednávku nielen ako objednávateľ, ale aj ako ručiteľ, pričom sa oboznámil so všeobecnými podmienkami navrhovateľa, ktoré boli súčasťou objednávky, teda aj bodom 9.7.

Odporca v II/ rade počas pojednávania jednoznačne vyhlásil, že objednávku podpísal len ako objednávateľ resp. poverený zástupca odporcu v I/ rade. Na objednávke figuruje len jeden podpis a to pri kolónke kupujúci, kde je súčasne tlačeným písmom pre zrozumiteľnosť uvedené meno podpisujúcej osoby, čo nie je možné považovať za ďalší podpis. Ostatné 2 údaje napísané tlačeným písmom, z ktorých jeden s označením dátumu narodenia /nesprávneho/ pri kolónke ručiteľ odporca II/ ani nevypísal a ako sa v konaní preukázalo bol tam doplnený bez jeho vedomia treťou osobou, nie je možné považovať za ďalšie podpisy zakladajúce existenciu ďalšieho právneho vzťahu ručiteľstva/»

Sťažovateľ ďalej uviedol: „*Nie je tiež pravda, že sa odporca I resp. II./ oboznámil so všeobecnými podmienkami navrhovateľa. Tieto v čase podpisu k predmetnej objednávke vôbec neboli priložené, o čom svedčí aj fakt, že samotné všeobecné podmienky nie sú opatrené žiadnym podpisom odporcu I/ resp. II/.*“

Sťažovateľ argumentáciu v odvolaní uzatvára takto: „*Ak opomenieme skutočnosť, že ručiteľ nebol v žiadnom prípade jednoznačne určený a ani vznik jeho záväzku, identita, obsah a rozsah záväzku nikde špecifikované nie sú. Ide o základné atribúty, ktoré musia byť pri vzniku ručiteľského záväzku jednoznačne určené a vyjadrené. Nikde v bode 9.7. všeobecných podmienok navrhovateľa, ale ani na predmetnej objednávke nie je bližšia špecifikácia rozsahu príp. istej identity prevzatého záväzku vyjadrením jeho konkrétnej sumy, ktorú by sa ručiteľ prehlasoval uspokojiť. Na objednávke sa nenachádza ani len suma objednaných služieb, ktorú by bolo možné ponímať ako istý rozsah prevzatého záväzku.*“

Sťažovateľ v odvolaní proti uvedenému rozhodnutiu okresného súdu vo vzťahu k vydaniu konečného (meritórneho) rozhodnutia žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne a zaviazá ho nahradiť trovy konania.

Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľa (odporcu v 2. rade) zaviazal nahradiť trovy odvolacieho konania na účet právnej zástupkyne navrhovateľa.

Krajský súd sa stotožnil tak so skutkovými, ako aj právnymi závermi okresného súdu a na podporu správnosti záverov okresného súdu nad rámec dôvodov uvedených v napadnutom rozsudku okresného súdu uviedol ďalšie dôvody (pozri nižšie).

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu „*bolo porušené jeho základné právo zakotvené v čl. 11 ods. 1/ ústavného zákona č. 23/1991 Zb. a jeho základné právo zakotvené v čl. 20 ods. 1/ Ústavy SR č. 460/1992 Zb.*“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... rozhodnutím Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 7. 12. 2010, č. k. 2Cb/5/2010-115 a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. 1. 2012, č. k. 14Cob/14/2011 bolo porušené jeho základné právo zakotvené v čl. 11 ods. 1/ úst. zákona č. 23/1991 Zb. v platnom znení a rovnako i v čl. 20 ods. 1/ Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v platnom znení.

... rozhodnutie Okresného súdu v Dolnom Kubíne zo dňa 7. 12. 2010, č. k. 2Cb/5/2010-115 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. 1. 2012, č. k. 14Cob/14/2011 zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 Cb 5/2010 zo 7. decembra 2010

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti v prvom rade preskúmal časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie označeného základného práva napadnutým rozsudkom okresného súdu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne a právomoc ústavného súdu len subsidiárne (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom,

musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva právo podať proti namietanému rozsudku okresného súdu účinný opravný prostriedok (odvolanie) na dosiahnutie nápravy ním tvrdeného porušenia základného práva (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva sťažovateľa vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom, ktorý môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti ďalej preskúmal časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu posúdil túto časť sťažnosti, súc viazaný petitom na rozhodnutie (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) a poukazujúc na to, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený ním zvolenou advokátkou, ako aj na svoju stabilizovanú judikatúru (m. m. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru,

ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva podľa čl. 11 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (m. m. IV. ÚS 326/07). Sťažovateľ v sťažnosti porušenie týchto základných práv a ústavnoprocených pravidiel nenamietal, čo zakladá dôvod na odmietnutie jeho sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

Uplatňujúc však materiálne chápanie ochrany ústavnosti v rozhodovacej činnosti ústavného súdu (IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07) ústavný súd napriek tomu, že sťažovateľ v sťažnosti výslovne neuvádza, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a prípadne aj postupom krajského súdu došlo k porušeniu ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, a rešpektujúc závery vyplývajúce zo svojej rozhodovacej činnosti, v zmysle ktorej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy (čo v celom rozsahu platí, aj pokiaľ ide o právo zaručené v čl. 11 listiny) zahŕňa požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v označenom článku ústavy (čo v celom rozsahu platí, aj pokiaľ ide o listinu), nedodržanie ktorých môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), a taktiež zahŕňa požiadavku spravodlivého súdneho konania (čl. 6 ods. 1 dohovoru, m. m. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05), v tejto súvislosti posúdil, či napadnutý rozsudok krajského súdu z tohto pohľadu zodpovedá ústavnoprávnym požiadavkám.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd posudzoval, či krajský súd svoj rozsudok sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012 primeraným spôsobom odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárny, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľný a neudržateľný.

Pre účely komplexného posúdenia sťažnosti ústavný súd najprv vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa, na základe ktorej opieral dôvodnosť v sťažnosti vymedzeného petitu, aby v intenciách uvedeného bolo možné následne z ústavnoprávneho hľadiska preskúmať správnosť tak skutkových, ako aj právnych záverov všeobecných súdov.

K dôvodom porušenia označeného základného práva sťažovateľ uviedol: *„Napadnutými rozsudkami bolo porušené vyššie cit. právo sťažovateľa v tom, že aj napriek tomu, že sťažovateľ objednanie tovaru na objednávke podpísal ako splnomocnená osoba žalovaného I., bez jeho ďalšieho vedomia bol jeho podpis a samotné uvedenie jeho osoby na objednávke použité v prospech žalobcu, ako ručiteľa žalovaného v I/ rade, keďže tento mal pochybnosti o možnom uspokojení svojej pohľadávky od žalovaného v I/ rade. Žalobca uvedomujúc si zrejme svoje nedostatočné zabezpečenie predmetného záväzku, prostredníctvom tretej osoby, avšak ním splnomocnenej, doplnil svojvoľne osobné údaje sťažovateľa uvedením jeho vysokoškolského titulu, mena, priezviska a dátumu narodenia a priradil ich bez vedomia sťažovateľa, k dodatočne doplneným kolónkam slúžiacim na podpis ručiteľa. Uvedené protiprávne konanie žalobcu je preukázané aj uvedením nesprávneho dátumu narodenia sťažovateľa.“*

Sťažovateľ ďalej uviedol: *„Je zrejmé, že samotným doplnením uvedených údajov sťažovateľa a označenia náležitostí osoby ručiteľa, nemohol sťažovateľ vstúpiť ako ručiteľ do vzťahu ručenia. Uvedenému vzniku právneho vzťahu ručenia zo strany sťažovateľa chýba okrem iného aj jeden zo základných predpokladov, ktoré zákon ustanovuje pre ručiteľský vzťah - prejav vôle.“*

Sťažovateľ ešte uviedol, že *„v predmetnom prípade sťažovateľa nie je možné hovoriť o žiadnej zrozumiteľnosti právneho vzťahu ručenia, konkrétosti, bezchybnej identifikácie ručiteľského záväzku a existencie právnej istoty, ktorá má sprevádzať vznik právnych vzťahov, akým je aj ručenie“*.

Z uvedeného sťažovateľ vyvodzuje tieto závery: *„Sťažovateľ bez svojho pričinenia a vedomia bol ako fyzická osoba v pozícii ručiteľa, vtiahnutý do právneho vzťahu*

v prospech žalobcu. Rozsudkom prvostupňového súdu a rozsudkom odvolacieho súdu bolo sťažovateľovi siahnuté a obmedzené vlastnícke právo v časti, ktorá predstavuje sumu, ktorú žalobca nevedel vymôcť od žalovaného I.“ Týmto mal byť sťažovateľ podľa jeho tvrdení postihnutý na „majetkovom práve, ktoré požíva ochranu podľa Ústavy SR, ako aj podľa Listiny základných ľudských práv a slobôd.“

Na základe uvedeného možno uzavrieť, že podstatou argumentácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti je spochybňovanie existencie (ručiteľského) záväzkovoprávneho vzťahu medzi ním a navrhovateľom. Sťažovateľ svoju argumentáciu zakladá v prvom rade na tom, že v danom prípade chýbal jeho prejav vôle, a v druhom rade na tom, že právny vzťah medzi ním a navrhovateľom je nezrozumiteľný, nie je konkrétny a chýba bezchybná identifikácia ručiteľského záväzku.

Napriek tomu, že sťažovateľ v sťažnosti indikuje porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, z obsahu sťažnosti, konkrétne z dôvodu, na ktorom sťažovateľ zakladá ťažisko svojej argumentácie, je zrejmé, že len pokračuje v argumentácii prezentovanej v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, ktorú následne neprípustne prenáša do konania pred ústavným súdom, a od ústavného súdu tak očakáva, že túto argumentáciu podrobí ďalšiemu inštančným prieskumu.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že z vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach (vrátane obchodnoprávných vecí) patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (m. m. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia podústavných právnych predpisov (m. m. II. ÚS 193/2010), ale úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu, či skutkové zistenia všeobecných súdov majú dostatočný racionálny základ, či interpretácia

a aplikácia použitých právnych predpisov je v súlade s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, či právne závery nie sú v extrémnom rozpore so skutkovými zisteniami a či rozhodnutia vydané v konaniach, ktoré im predchádzali, sú riadne odôvodnené. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd preskúmal a následne zhodnotil napadnutý rozsudok krajského súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa plne stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a v súlade s § 219 ods. 2 OSP odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu. Na potvrdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu krajský súd uviedol ďalšie dôvody potvrdzujúce správnosť postupu a rozsudku okresného súdu.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „*Vo všeobecnosti k otázke ručenia podľa úpravy v § 303 a nasl. OBZ odvolací súd okrem dôvodov uvádzaných v napadnutom rozsahu okresného súdu poukazuje, že nevyhnutnou náležitosťou vyhlásenia o ručení je vyjadrenie osoby prijímajúcej ručiteľský záväzok, že veriteľovi splní určitý, vo vyhlásení vymedzený záväzok dlžníka, pokiaľ ho nesplní dlžník. Ručiť možno aj za záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti. Záväzok dlžníka, za ktorého sa ručenie preberá, musí byť dostatočne identifikovaný, napr. uvedením jeho konkrétnej výšky, resp. zmluvou, z ktorej zabezpečovaný záväzok vyplýva (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 17. októbra 2008, sp. zn. 3 Obo 246/2007). Uvedené atribúty ručiteľské vyhlásenie na strane žalovaného II/ splňalo.*“

K otázke sťažovateľom namietaného nedostatku prejavu vôle krajský súd uviedol: «... išlo o jeho písomný prejav vôle podpisom na listine - objednávke k textu „ako ručiteľ“, čím bola dodržaná zákonom vyžadovaná forma ručiteľského vyhlásenia».

Krajský súd k otázke sťažovateľom namietanému nedostatku zrozumiteľnosti a určitosti ručiteľského vyhlásenia uviedol toto: «Súčasne predmet ručenia (záväzok ručiteľa) bol dostatočne a určite identifikovaný obsahom samotnej objednávky, v ktorej vyplýval druh, množstvo i cena objednaného tovaru. Išlo o ručiteľský záväzok za kupujúceho, ktorý v objednávke výslovne uviedol: „Objednávam tovar podľa vyššie uvedenej špecifikácie a zaväzujem sa zaplatiť zaň dohodnutú kúpnu cenu“. Bolo teda zrejmé, čo bolo predmetom záväzku kupujúceho - žalovaného I/ a tým bol dostatočne identifikovaný i predmet ručenia čo do určitosti, v súlade s § 303 OBZ. Z tohto zákonného ustanovenia, správne citovaného v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu, vyplýva, že ručenie vzniká vyhlásením ručiteľa, ktoré musí mať písomnú formu, smeruje voči veriteľovi a obsahuje výslovný záväzok toho, kto vyhlásenie urobil, že pokiaľ dlžník svoj záväzok voči veriteľovi nesplní, uspokojí veriteľovi pohľadávku sám. Z predchádzajúcich záverov odvolacieho súdu je zrejmé, že súčasťou kúpnej zmluvy z 27. 05. 2009 (objednávky) boli VOP platné od 01. 04. 2009 a s ktorými žalovaný II/ i „ako ručiteľ“ svojim podpisom prejavil súhlas, teda vrátane bodu 9.7 VOP, z obsahu ktorého vyplývalo, že tretia osoba (ručiteľ) „podpisom na zmluve ako ručiteľ vyhlasuje, že uspokojí všetky pohľadávky predávajúceho voči kupujúcemu vyplývajúce z tejto zmluvy a VDPP, ak ich neuspokojí kupujúci“. Okresný súd správne vyvodil z takto formulovaného vyhlásenia vo VOP ako súčasť kúpnej zmluvy (objednávky) z 27. 05. 2009, že ide o platné a určité ručiteľské vyhlásenie žalovaného II/, zodpovedajúce ust. § 303 OBZ, ktoré tvorilo skutkový a právny základ napadnutým rozsudkom stanovenej povinnosti žalovaného II/ ako ručiteľa za nesplnené pohľadávky žalobcu voči žalovanému I/ v žalovanom rozsahu. Z obdobných, vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd nepovažoval za opodstatnený ani odvolací dôvod o absencii dohody o výške priznaných úrokov z omeškania, ak predmetné VOP, obsahujúce v bode 6.5 a) dojednanie predávajúceho a kupujúceho o výške úrokov z omeškania, boli súčasťou kúpnej zmluvy z 27. 05. 2009. K dojednaniu výšky úrokov z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 OBZ medzi žalobcom a žalovaným I/ teda došlo a i v tejto časti bolo napadnuté

rozhodnutie okresného súdu vecne správne. Ak splatnosť žalovaných faktúr nastala u najneskôr vystavenej faktúry 31. 07. 2009, potom okresný súd správne zistil a vyhodnotil i začiatok omeškania s platením žalovanej pohľadávky najneskôr 01. 08. 2009.»

Ústavný súd pri preskúmaní namietaného rozsudku krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

V nadväznosti na uvedené posúdil ústavný súd namietaný rozsudok krajského súdu.

Ako už bolo uvedené, krajský súd sa plne stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a v súlade s § 219 ods. 2 OSP odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu. V tejto súvislosti bolo tiež úlohou ústavného súdu preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu v intenciách uvedených ústavnoprávných hľadísk.

Okresný súd ku skutkovému stavu v rozsahu, v ktorom ho sťažovateľ spochybňuje z dôvodu absencie prejavu vôle s poskytnutím ručenia za záväzky odporcu v 1. rade, uviedol: *«Odporca v II/ rade potvrdil, že podpísal objednávku na dodávku betónovej zmesi od navrhovateľa a to na základe telefonického dohovoru a na základe generálneho plnomocenstva, ktoré mal ako stavbyvedúci vystavené konateľom odporcu v I/ rade. Nenamietal ani, že vlastnoručne napísal do oboch kolóniek za kupujúceho, aj za ručiteľa paličkovým písmom „Ing. H.“ a nečitateľné sa podpísal (pravosť nečitateľného podpisu pred súdom potvrdil). ... K tejto skutočnosti súd uzatvára, že podpisy ako kupujúceho, tak ručiteľa na objednávke sú podpismi odporcu v II/ rade, ktorý ich pravosť potvrdil.»*

Okresný súd ďalej uviedol, že sa „... oboznámil so všeobecnými podmienkami navrhovateľa, ktoré boli súčasťou objednávky, a kde v bode 9.1 je uvedené, že zmluvný vzťah sa spravuje ObZ, v bode 9.7 je uvedené, že za účelom zabezpečenia splnenia všetkých povinností kupujúceho vyplývajúcich zo zmluvy a VDPP sa zmluvné strany dohodli, že kupujúci zabezpečí ručenie tretej osoby, ktorá podpisom na zmluve ako ručiteľ vyhlasuje, že uspokojí všetky pohľadávky predávajúceho voči kupujúcemu vyplývajúce z tejto zmluvy a VDPP, ak ich neuspokojí kupujúci. Preto aj zabezpečenie záväzku ručením sa spravuje ustanoveniami ObZ.“

K uvedenému ústavný súd uvádza, že takto formulovaný záver okresného súdu nemá prvky svojvôle, a nie je ani zjavne neodôvodnený.

K námietke sťažovateľa, v rámci ktorej spochybňuje existenciu jeho prejavu vôle so vznikom ručiteľského záväzku, ústavný súd uvádza, že dôvod, na základe ktorého sťažovateľ spochybňuje správnosť záverov krajského súdu (doplnenie identifikačných údajov pod vlastnoručný podpis sťažovateľa treťou osobou), nie je relevantný vo vzťahu k dôvodom, na základe ktorých ustálil, že sťažovateľ prejavil vôľu so vznikom ručiteľského záväzku (vlastnoručný čitateľný, prípadne aj nečitateľný podpis sťažovateľa v kolónke „Ako ručiteľ“), a teda uvedená námietka sťažovateľa vo väzbe na sťažovateľom označené základné práva nie je spôsobilá preukázať príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu a sťažovateľom označeným základným právom (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny).

Krajský súd neustálil prejav vôle sťažovateľa s ručiteľským záväzkom na tom základe, ako to uvádza sťažovateľ (doplnenie identifikačných údajov pod vlastnoručný podpis sťažovateľa treťou osobou), ale na tom základe, ktorý sťažovateľ ani nespochybňoval, že tak čitateľný, ako aj nečitateľný podpis (prejav vôle) sťažovateľa na listine v kolónke „Ako ručiteľ“ je podpisom sťažovateľa. Argumentácia sťažovateľa tak nie je spôsobilá preukázať príčinnú súvislosť medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a porušením sťažovateľom označených základných práv, keďže sťažovateľ namieta také vady rozsudku, ktoré z rozsudku krajského súdu jednoznačne nevyplývajú. Navyše, závery

krajského súdu v spojení so záverom okresného súdu logicky vyplývajú z vykonaných dôkazných prostriedkov a nenesú v tejto súvislosti žiadne prvky svojvôle.

Nad rámec a pre bližšie ozrejenie uvedených úvah je potrebné dodať, že podstatou argumentácie sťažovateľa aj v konaní pred krajským súdom nebolo spochybňovanie pravosti čitateľného podpisu („Ing. H.“) uvedeného v kolónke „Ako ručiteľ“, prípadne nečitateľného podpisu, ktorý kryl aj uvedenú kolónku, ale len to, že údaje týkajúce sa tak mena a priezviska, ako aj dátumu narodenia nachádzajúce sa pod čitateľným podpisom sťažovateľa nevpísal sťažovateľ. Z toho možno dospieť k záveru, že argumentácia sťažovateľa o svojvoľnom doplnení osobných údajov (vysokoškolského titulu, mena, priezviska sťažovateľa a nesprávneho dátumu narodenia sťažovateľa) a pod nimi uvedený čitateľný podpis („Ing. H.“), ktorého pravosť navyše sám potvrdzoval, nemôže byť spôsobilá spochybniť správnosť záverov krajského súdu. Ďalej je potrebné uviesť, že bez ohľadu na to, či by tieto údaje boli, alebo neboli vpísané pod čitateľný podpis sťažovateľa („Ing. H.“), tak táto skutočnosť sama osebe nemohla mať vplyv na správnosť záveru krajského súdu, že sťažovateľ svojím čitateľným podpisom („Ing. H.“) nachádzajúcim sa v kolónke „Ako ručiteľ“ jednoznačne prejavil vôľu prevziať ručiteľský záväzok. K uvedenému je potrebné ešte dodať, že na listine sa nachádzal aj nečitateľný podpis, o ktorom v konaní neboli ani len najmenšie pochybnosti, že patrí sťažovateľovi a ktorý tiež kryl aj kolónku „Ako ručiteľ“.

Ústavný súd v danej súvislosti uvádza, že argumentácia sťažovateľa z pohľadu dôvodov, na ktorých bolo založené rozhodnutie krajského súdu, je nepodstatná a správnosť úsudku sťažovateľa je určitým a zrozumiteľným spôsobom vyvrátená v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu a potvrdená v časti napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorej krajský súd uviedol ďalšie dôvody na podporu vecnej správnosti napadnutého rozsudku okresného súdu. Pre posúdenie otázky vzniku ručiteľského záväzkovo-právneho vzťahu bolo rozhodujúce, čo sťažovateľ sám potvrdil, že čitateľný podpis „Ing. H.“ nachádzajúci sa v listine (objednávke) v kolónke „Ako ručiteľ“, prípadne nečitateľný podpis, ktorý kryje túto kolónku, je podpisom sťažovateľa (odporcu v 2. rade). Tieto závery zo strany sťažovateľa neboli spochybňované.

K druhej námietke sťažovateľa, v rámci ktorej uvádza, že „*v predmetnom prípade sťažovateľa nie je možné hovoriť o žiadnej zrozumiteľnosti právneho vzťahu ručenia, konkrétosti, bezchybnej identifikácie ručiteľského záväzku a existencie právnej istoty, ktorá má sprevádzať vznik právnych vzťahov, akým je aj ručenie*“, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ tieto námietky vôbec nekonkretizuje a neodôvodňuje.

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu, či rozhodovanie nebolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu takéto prvky neobsahuje a plne zodpovedá ústavnoprávnym požiadavkám kladeným na kvalitu rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. K uvedenému je potrebné dodať, že napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu má dostatočný racionálny základ, interpretácia a aplikácia použitých právnych predpisov je v súlade s ústavou, prípadne aj s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, právne závery nie sú v rozpore so skutkovými zisteniami, krajský súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami sťažovateľa, a preto možno konštatovať, že sú riadne odôvodnené.

Na základe už uvedeného ústavný súd uzatvára, že na základe sťažovateľom vymedzených námietok, ktorými indikoval porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny v kontrapozícii so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu a krajského súdu, ústavný súd dospel k záveru, že z ústavnoprávneho hľadiska nemožno napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu hodnotiť ako ústavnoprávne neakceptovateľný, pretože v jeho odôvodnení sú zreteľne uvedené skutočnosti, ktoré viedli krajský súd k záveru, že medzi sťažovateľom a navrhovateľom vznikol záväzkovo-právny vzťah z titulu ručenia. Skutkové zistenia majú dostatočný racionálny základ, interpretácia a aplikácia použitých právnych predpisov zo strany krajského súdu je v súlade s ústavou a možno tiež konštatovať, že aj právne závery krajského súdu nie sú v rozpore so skutkovými zisteniami. Sťažovateľom vznesené

námietky tak nemôžu podľa názoru ústavného súdu viesť k záveru o ústavnej nezlučiteľnosti namietaného rozsudku krajského súdu.

Pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť pri jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98).

Ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľom označeným základným právom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Krajský súd rozhodol vo veci sťažovateľa spôsobom, s ktorým sťažovateľ síce nesúhlasí, ale podľa názoru ústavného súdu rozsudok krajského súdu je náležité odôvodnený, na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je vzhľadom na už uvedené oprávnený ani povinný nahrádzať.

Na základe uvedených skutočností a záverov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny rozsudkom krajského súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 14 Cob 14/2011 z 25. januára 2012 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2012